

AMALIY MASHG'ULOT

1. Brauzer orqali 123apps.com saytiga kiring va audio yozish sahifasiga o'ting.
2. Adabiyot darsida eng oxirgi yod olgan she'ringizni ifodali o'qib, audiofaylga yozing.
3. Yozgan audiofaylingizni kompyuteringizdagi papkangizga saqlang.
4. "Windows Media Player" yordamida yod olgan she'ringiz yozilgan audioni eshitib ko'ring.

SAVOL VA TOPSHIRIQLAR

1. Audioaxborot nima?
2. Videoaxborot nima?
3. Audioaxborotning raqamli shakli deganda nimani tushunasiz?
4. Audiofaylning formatlari qanday bo'lishi mumkin?
5. Videofaylning formatlari qanday bo'lishi mumkin?

UYGA VAZIFA

1. Smartfoningizdagi "Kamera" ilovasini ishga tushiring va ovozli videoaxborot tayyorlang.
2. Videoaxborot tayyorlash uchun jurnalist sifatida uyingiz, mahallangiz, qishlog'ingiz yoki biror manzarini tasvirga olib, uni ovozingiz bilan ta'riflang.
3. Tayyorlagan videofaylingizni "Windows Media Player" yordamida ko'rib chiqing.

25-dars. AUDIO VA VIDEOFAYLLAR FORMATINI O'ZGARTIRISH

Internetdan yuklab olingan audio yoki videofayllarni eshitish va ko'rish, kerakli qismini qirqib olish yoki taqdimot ko'rinishidagi loyiha ishiga joylashtirish uchun audio yoki videomuharrir dasturlari kerak bo'ladi. Audio yoki videomuharrir dasturlari yordamida audio yoki videofayllarni bir formatdan boshqa formatga o'tkazish, ularni tahrirlash mumkin.

TAYANCH TUSHUNCHALAR

Bitrate (bit tezligi) – ijro etishning bir sekundida sodir bo'ladigan ikkilik yozuvdagagi bitlar soni.

Audiofayllarni qayta ishlashning ikki turi mavjud: tahrirlash va konvertatsiya qilish.

Audiofaylni tahrirlash – audioni o'zgartirish jarayoni. Jarayon audiofaylning fragmentlar deb nomlangan qismlarini kesish, joylashtirish, o'chirish va birlashtirishdan iborat. Shuningdek, tahrirlash ovoz effektlarini butun audioaxborot va uning qismlariga tatbiq etishni ham o'z ichiga oladi.

Audiofayllarni tahrirlash uchun avvalgi mavzuda qaralgan audiomuharrir dasturlaridan foydalaniladi.

Audiofaylni konvertatsiya qilish – audiofayl formatini o'zgartirish jarayoni.

Audiofaylni konvertatsiya qilish nima uchun kerak?

Deylik, Internetdan olingan audioni taqdimotga qo'yish kerak, ammo taqdimot muharriri bunday formatdagi audiofaylni qabul qilmaydi. Bunday holatda fayl formatini o'zgartirish zarurati tug'iladi.

Audiofayllarni konvertatsiya qilish uchun ham audiomuharrirlardan foydalaniladi. Audiomuharrirlar audiofayllarni turli formatlarda saqlash imkonini beradi. Demak, konvertatsiya qilish uchun audiofaylni bitta formatda yuklab olish, so'ngra boshqasida saqlash kifoya.

Raqamli audio va videoyozuvlar sifatining asosiy parametri **Bitrate** deb ataladi. Bitrate sekundiga kilobit (kbit/s yoki kbps) bilan o'lchanadi. Bitrate qanchalik yuqori bo'lsa, yozuv sifati ham, fayl hajmi ham shunchalik katta bo'ladi.

Bitrate va MP3 formatidagi ikki kanalli audioyozuvlar sifati o'rtaqidagi munosabatlari:

32 kbps – diktofonlarda ovoz yozish sifati;

96 kbps – aloqa kanallari orqali past sifatli ovoz yozish sifati;

192 kbps – musiqani yozish uchun maqbul sifat darajasi;

256 kbps – musiqani yozish uchun yuqori sifat;

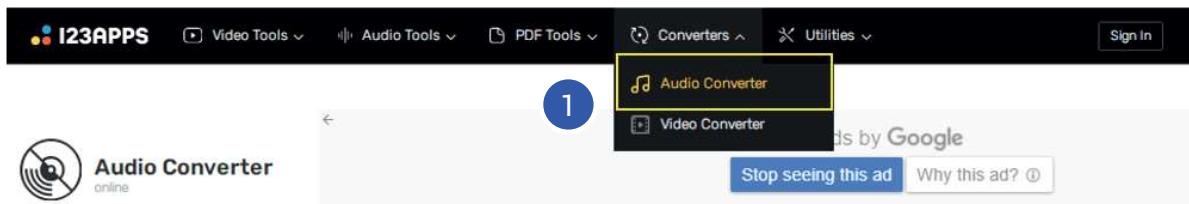
320 kbps – MP3 formatida qo'llab-quvvatlanadigan eng yuqori audio sifati.

Audio faylni konvertatsiya qilish

Audiofayl formatini konvertatsiya qilish uchun 123apps.com saytiga kiriladi.

1. Konvertatsiya bo'limiga o'tish uchun:

1-usul. Menyular qatoridan "Converters" → "Audio Converter" tanlanadi (1);

2-usul. Sichqoncha orqali sahifaning pastiga tushiladi va "Converters" tarkibidan "Audio Converter" tanlanadi (2);

123

123apps.com

Apps Авиабилеты Яндекс уза Ўзбекистон Республика...

Converters

2. Konvertatsiya qilinishi kerak bo'lgan fayl "Open files" orqali yuklab olinadi (3).
3. O'tkazilishi kerak bo'lgan fayl formati tanlanadi (4).
4. Fayl sifati "Quality" lentasida o'zgartiriladi (5).
5. Asosiy sozlavlarni ko'rish hamda o'zgartirish uchun "Advanced settings" tanlanadi (6). Hosil bo'lgan oynada "Bitrate", kanal va boshqalar o'zgartirilishi mumkin (7).
6. "Edit track info" yordamida ushbu fayl nomi, albom nomi, yili va boshqa ma'lumotlar kiritiladi (8).

1. Track 05.mp3
0:15, 129 kbps, 251 Kb

mp3 wav iPhone ringtone m4a flac ogg more

Quality

Tape 20 KHz CD Quality 44.1 KHz DVD 48 KHz Extra High 96 KHz

Advanced settings

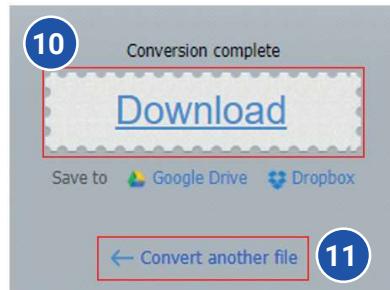
Edit track info

Bitrate Constant 128 kbps Sample rate 48000 KHz Channels 2 Fade in Fade out Reverse

Convert

124 IV BOB. AUDIO VA VIDEOFAYLLAR BILAN ISHLASH

7. Barcha amallar bajarilganidan keyin, "Convert" tugmachasi bosiladi (9). "Conversion complete" oynasi orqali "Download" gipermurojaati yordamida fayl kompyuterga yuklab olinadi (10);
8. Yangi faylni konvertatsiya qilish uchun "Convert another file" murojaati ustiga bosiladi (11).

Videofaylni konvertatsiya qilish

Videofayl formatini konvertatsiya qilish uchun 123apps.com saytiga kiriladi:

1. Konvertatsiya bo'limiga o'tish uchun:

1-usul. Menyular qatoridan "Converters" → "Video Converter" tanlanadi (1).

The image shows a screenshot of the 123Apps website. At the top, there are navigation tabs for 'Video Tools', 'Audio Tools', 'PDF Tools', 'Converters', and 'Utilities'. Below the tabs, there is a search bar and a sidebar with 'Audio Converter online'. A yellow-highlighted advertisement for 'Video Converter' by Google is displayed, with a blue circle labeled '1' above it. The ad includes a 'Stop seeing this ad' button and a 'Why this ad?' link.

2 usul. Sichqoncha orqali sahifa pastiga tushiladi va "Converters" tarkibidan "Video Converter" tanlanadi (2).

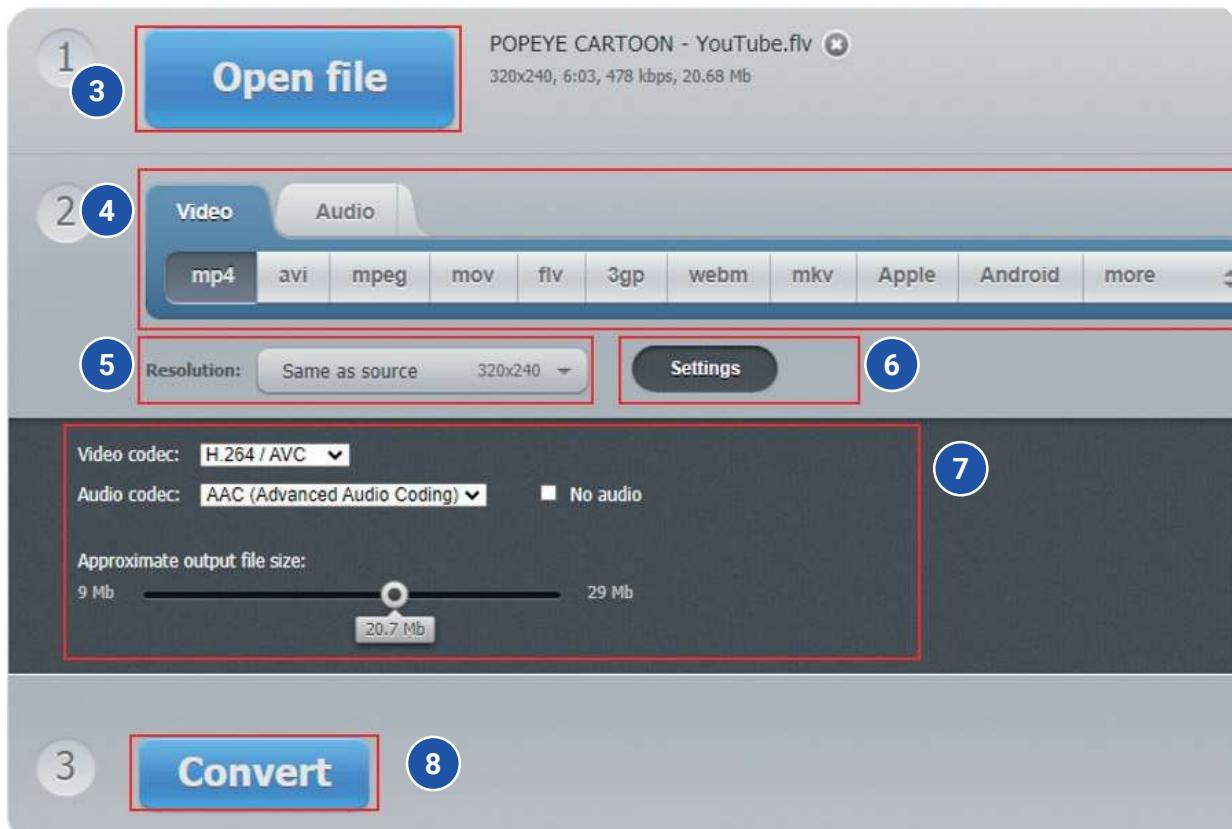
The image shows a screenshot of the 123apps.com website. The URL '123apps.com' is visible in the browser's address bar. Below the address bar, there are links for 'Apps', 'Авиабилеты', 'Яндекс', and 'иза Ўзбекистон Республикаси'. The main content area has a large title 'Converters'. There are two buttons: 'Audio Converter' and 'Video Converter', with a red box and a blue circle labeled '2' highlighting the 'Video Converter' button. To the right of the buttons is a cartoon illustration of a lightbulb with a brain inside, connected to a hand holding a pen.

2. Konvertatsiya qilinishi kerak bo'lgan fayl "Open files" orqali yuklab olinadi (3).

3. O'tkazilishi kerak bo'lgan fayl formati tanlanadi (4).

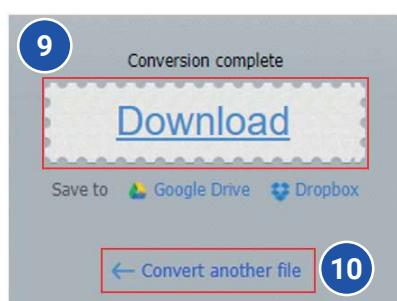
4. "Resolution" bo'limi orqali video tasvir o'lchami o'zgartiriladi (5).

5. Asosiy sozlovlarini ko'rish hamda o'zgartirish uchun "Settings" tanlanadi (6). Hosil bo'lgan oynada audio va videokodek, hajm va boshqalar o'zgartirilishi mumkin (7).

6. Barcha amallar bajarilgandan keyin, "Convert" tugmachasi bosiladi (8). "Conversion complete" oynasi orqali "Download" gipermurojaati yordamida fayl kompyuterga yuklab olinadi (9).

7. Yangi faylni konvertatsiya qilish uchun "Convert another file" gipermurojaati bosiladi (10).

AMALIY MASHG'ULOT

- Brauzer orqali 123apps.com manziliga kiring.
- 123apps.com saytining "Audio Converter" sahifasiga o'ting.
- Avvalgi darslarda loyiha ishi uchun Internetdan yuklab olingan audio (masalan, Samarqand qo'shig'i)ni saytga yuklab oling.
- Formatini mp3 yoki boshqa formatga o'tkazing va "Advanced Settings"dagi o'zgarishlarni daftaringizga yozib boring.
- Yangi formatdagi faylni kompyuteringizga yuklab oling.

SAVOL VA TOPSHIRIQLAR

1. Audiokodek nima?
2. Videokodek nima?
3. Bitreyt nima va u nima uchun kerak?
4. Audiofayl formatini qanday o'zgartirish mumkin?
5. Videofayl formatini qanday o'zgartirish mumkin?
6. Audiofaylni tahrirlash deb nimaga aytildi?

UYGA VAZIFA

1. Brauzer orqali 123apps.com manziliga kiring.
2. 123apps.com saytining "Video Converter" sahifasiga o'ting.
3. Avvalgi darslarda loyiha ishi uchun Internetdan yuklab olingan videoni saytga yuklab oling.
4. Formatini mp4 yoki boshqa formatga o'tkazing va "Settings"dagi o'zgarishlarni daftaringizga yozib boring.
5. Yangi formatdagi faylni kompyuteringizga yuklab oling.

26-dars. NAZORAT ISHI

1. Google Chrome brauzeri sozlamalar menyusini vazifalarining mosligini toping.

Buyruq nomlari	Vazifalari
New tab	sahifa masshtabini o'zgartirish
History	yuklab olingan sahifa yoki fayllarni ko'rish
Downloads	yuklangan veb-sahifalar tarixini ko'rish
Zoom	veb-sahifadan kerakli matnni qidirish
Print	sahifaning tanlangan qismini matnli hujjatga qo'yish uchun nusxalash
Find	yangi veb-sahifa ochish
Copy	veb-sahifani chop etish

2. Audio yoki videofayl formatini o'zgartirish deganda nimani tushunasiz?

Javob yozma ravishda beriladi.